



IZVLEČEK IZ POSLOVNEGA POROČILA BELOKRANJSKEGA MUZEJA METLIKA ZA LETO 2015

1. PREDSTAVITEV ZAVODA

Belokranjski muzej Metlika je osrednja regionalna ustanova, ki ji je Vlada Republike Slovenije podelila pooblastilo za opravljanje državne javne službe muzejev. Muzej je leta 1951 odprlo Muzejsko društvo, danes pa so njegove ustanoviteljice tri belokranjske občine Metlika, Črnomelj in Semič. V štiriinšestdesetih letih delovanja je muzej prerasel ozke lokalne okvire in se postavil ob bok drugim slovenskim splošnim muzejem. Poleg treh dislociranih enot (Vinica, Semič, Metlika) ima muzej veliko skrbi z metliškim gradom, kjer ima sedež in s katerim upravlja. V njem so v preteklih letih potekala obnovitvena dela, ki še niso zaključena. Nujno potrebujemo dvigalo, za katerega je projekt že pripravljen, da bodo v muzej lahko prihajali gibalno ovirani ljudje. Veseli nas, da je Občina Črnomelj v letu 2015 temeljito prenovila Spominsko hišo Otona Župančiča v Vinici in da je Občina Semič pripravila projekt za prenovo Muzejske hiše v Semiču.

Glavni težavi Belokranjskega muzeja pa še vedno ostajata trajna rešitev za depojske prostore in pomanjkanje kadra. Če ne bi bili zaposleni pripravljene delati najrazličnejših del, po posebnih razporedih in marsikdaj tudi brezplačno, ne bi zmogli realizirati včasih res preveč ambiciozno zastavljenih programov.

Belokranjski muzej Metlika je bil ob petdesetletnici delovanja leta 2001 odlikovan za zasluge na področju kulture z državnim odlikovanjem Častni znak svobode Republike Slovenije. Belokranjski muzej Metlika vodi direktorica Andreja Brancelj Bednaršek, ki opravlja naloge poslovnega in programskega vodenja. Pogodba o zaposlitvi direktorice velja za čas od 24. 12. 2014 do 23. 12. 2019. Andreja Brancelj Bednaršek je univerzitetna diplomirana etnologinja in profesorica umetnostne zgodovine s strokovnim nazivom muzejske svetovalke. Direktorica organizira delo muzeja, ga zastopa, predstavlja in vodi poslovanje muzeja ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela muzeja. Poleg tega je tudi predsednica nadzornega odbora Slovenskega muzejskega društva, članica strokovnega sveta Dolenjskega muzeja Novo mesto in predsednica Belokranjskega muzejskega društva. Andreja Brancelj Bednaršek je za svoje strokovno delo leta 2011 prejela Valvasorjevo priznanje, ki ga podeljuje Slovensko muzejsko društvo za najvišje dosežke na področju muzealstva.

Organa Belokranjskega muzeja Metlika sta direktor in svet muzeja. Svet Belokranjskega muzeja Metlika sestavlja enajst članov, in sicer: šest predstavnikov ustanoviteljic, tri predstavniki zainteresirane javnosti in dva predstavnika delavcev muzeja. Mandat članov sveta muzeja, ki mu predseduje Nikola Ladika, je pet let, od 24. 11. 2014 do 23. 11. 2019. V letu 2015 je svet med drugim sprejel program dela in finančni načrt za leto 2015, zaključni račun in letno poročilo 2014 ter polletno poročilo 2015.

2. REALIZACIJA ZASTAVLJENIH CILJEV

Belokranjski muzej Metlika je bil pri doseganju zastavljenih ciljev v letu 2015 uspešen. Realizirana sta bila tako vsebinski kot finančni načrt, prijavljeni program pa je bil presežen pri proučevanju, pri razstavnih dejavnosti in pri izdajanju publikacij. Visoko zastavljene naloge glede na kadrovske primanjkljaje muzeja je bilo mogoče uresničiti le zaradi nadpovprečne angažiranosti vseh sedmih zaposlenih.

PRIHODKI Belokranjskega muzeja Metlika (po načelu denarnega toka) so bili v letu 2015 v primerjavi s finančnim načrtom realizirani z indeksom 102 (309.622 EUR) in tudi **ODHODKI** (po načelu denarnega toka) z indeksom 102 (310.024 EUR).

Prihodke so sestavljala sredstva iz državnega proračuna (Ministrstvo za kulturo, drugi prihodki iz državnega proračuna) v višini 209.407 EUR (indeks 100) ali 67,6 % vseh sredstev, sredstva iz občinskih proračunov v višini 77.856 EUR (indeks 112) ali 25,2% vseh

sredstev in lastna sredstva v skupni višini 22.359 EUR, kar je 7,2% vseh sredstev (prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe v višini 15.487 EUR – indeks 82; prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu v višini 6.872 EUR – indeks 92).

SPLOŠNI STROŠKI DELOVANJA

Glede na finančni načrt 2015 so bili splošni stroški delovanja realizirani z indeksom 92. Sredstva so prispevali: Ministrstvo za kulturo v višini 32.328 EUR, Občina Metlika v višini 11.233 EUR, Občina Črnomelj v višini 5.070 EUR in Občina Semič v višini 1.488 EUR.

Splošna ocena v zvezi s splošnimi stroški delovanja Belokranjskega muzeja je, da kljub velikim površinam, za katere skrbimo, porabimo dokaj malo sredstev v te namene. Res pa je, da z nekaterimi prepotrebnimi deli tekočega vzdrževanja (beljenje razstavnih prostorov, barvanje oken in polken v metliškem gradu) ne bomo več smeli odlašati, saj se bo začela delati škoda.

PROGRAMSKI MATERIALNI STROŠKI

I. SKLOP

Glede na finančni načrt 2015 so bili programski materialni stroški I. sklopa realizirani z indeksom 109.

Sredstva so prispevali: Ministrstvo za kulturo v višini 16.200 EUR in Belokranjski muzej iz lastnih sredstev v višini 2.416 EUR.

Evidentirali smo v skladu z načrtom eno zbirko na terenu, in sicer 30 predmetov v šoli »Bistra buča« na Radovici. Inventarizirali smo 274 novo pridobljenih predmetov in 91 za nazaj, kar je 94% načrtovanega. Vzrok za nekoliko nižje število obdelanega gradiva je tudi v zamenjavi programa za dokumentacijo. Zdaj uporabljamo program Galis. Od skupno 17.714 predmetov, ki jih hrani Belokranjski muzej, je 6.106 digitalno inventariziranih, kar je 34%. Čaka nas torej še veliko dela, pri čemer predstavlja poseben problem digitalizacija arheoloških predmetov, za katero moramo pridobiti zunanje sodelavce, nimamo pa sredstev za plačilo njihovega dela. V letu 2015 nismo objavili novih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja, smo ji pa dodali nekajminutni predstavitveni film o Belokranjskem muzeju in metliškem gradu. Poleg predmetov, pri katerih izstopa izjemno dragocena donacija 52 grafik Tinca Stegovec, je muzej pridobil še 1603 fotografije in 590 skenov.

V lastni delavnici smo v skladu z načrtom konservirali 150 predmetov, namesto harmonija pa je bila v drugi delavnici restavrirana igralna mizica zadnjega metliškega graščaka Savinška. Proučevanj je bilo veliko več kot smo načrtovali, navezovala pa so se na razstave v letih 2015 in 2016. Ker nas je v muzeju premalo zaposlenih, nam za sodelovanja na posvetih, izobraževanja in strokovna usposabljanja velikokrat zmanjka časa. Za te aktivnosti namenjamo tudi prosti čas.

II. SKLOP

Glede na finančni načrt 2015 so bili programski materialni stroški II. sklopa realizirani z indeksom 99.

Sredstva so prispevali: Ministrstvo za kulturo v višini 10.000 EUR, Občina Metlika v višini 11.311 EUR, Občina Črnomelj v višini 3.240 EUR in Belokranjski muzej iz lastnih sredstev v višini 7.214 EUR.

a) Stalna razstava

Štiri stalne razstave Belokranjskega muzeja na štirih lokacijah (Metlika, Vinica, Semič) si je ogledalo 7.666 obiskovalcev, kar je manj kot prejšnje leto. Upad je nastal zaradi prenove zaprte Spominske hiše Otona Župančiča v Vinici, ki je bila odprta 11. novembra 2015. K obiskovalcem stalne razstave moramo prišteti še ocenjenih 6.000 ljudi (bilo jih je sicer znatno več), ki so si v letu 2015 ogledali lapidarij v pritličnem arkadnem hodniku in razstavo Metlika in njen grad v podhodu metliškega gradu.

b) Občasna razstava

Načrtovanim dvem lastnim občasnim razstavam (Tinca Stegovec / donacija grafik Belokranjskemu muzeju, Metlika / sedem refleksij) smo dodali še eno manjšo razstavo o Jožetu Dularju. Občasne razstave si je ogledalo 4.200 obiskovalcev, vsako od njih več kot 1000 ljudi.

c) Izdajanje publikacij

Izdali smo tri publikacije, in sicer katalog k razstavi Tince Stegovec, slikanico Stari ate, si res pil na róvaš? in publikacijo Metlika / sedem refleksij.

č) Pedagoški, andragoški in popularizacijski program

V skladu z načrti so bile izvedene učne ure in delavnice za otroke, mladino in za družine. Programi, vezani na občasne razstave, so bili novi. Izvedenih je bilo 60 pedagoških aktivnosti in 7 andragoških, skupno jih je obiskalo 1838 udeležencev, 7 dogodkov za popularizacijo pa 540 ljudi.

Splošna ocena v zvezi s programskimi materialnimi stroški I. in II. sklopa je, da je Ministrstvo za kulturo zagotovilo Belokranjskemu muzeju sredstva za opravljanje javne službe in za odobrene razstavne projekte, h katerim sta znatni delež prispevala tudi Občina Metlika in Belokranjski muzej iz lastnih sredstev.

V letu 2015 smo dosegli vsa opredeljena merila, le skupni delež ustvarjenih izvenproračunskih sredstev je ostal pod 10%. Vzrok za to je v skoraj celo leto zaprti Spominski hiši Otona Župančiča v Vinici pa tudi v brezplačni najemnini za poročno sobo v metliškem gradu.

Kazalci rasti (predvsem v številu razstav, pedagoških, andragoških in popularizacijskih programov) in rezultati poslovanja Belokranjskega muzeja Metlika, izkazani v letnem poročilu 2015 kažejo, da je bila gospodarnost in učinkovitost muzeja glede na razpoložljive prihodke dobra. Prav tako kvaliteta, ki jo merimo tudi s številnimi pohvalami v medijih ter pri obiskovalcih muzeja in drugih uporabnikih naših storitev.

Vzrok za nekoliko manjše število inventariziranih predmetov je v zamenjavi programa za dokumentacijo.

3. INVESTICIJSKA VLAGANJA

INVESTICIJSKA VLAGANJA

Investicijski odhodki v višini 6.667 EUR so bili namenjeni nakupu opreme in muzejskih predmetov. Sredstva sta zagotovila Občina Metlika in Belokranjski muzej iz lastnih sredstev.

V Metliki, 25. februarja 2016



Andreja Brancelj Bednaršek
direktorica Belokranjskega muzeja